

WPA-Benelux

Nieuws 2006/1

Jaargang 27

Februari 2006

Nummer 1

Blz	2	Van het bestuur
Blz	3	Ledenenquête – European Conservation Breeding Group
Blz	3	Van de penningmeester
Blz	4	WPA projecten - Vietnamfazant
Blz	5	Werkgroep Kamhoenders
Blz	6	Programma Fazantendag 2006
Blz	7	Informatiepanelen WPA – Nieuwe leden
Blz	8	Agenda en Ledenenquête

Colofon

Voorzitter

Steven Vansteenkiste

Secretaris

Merlijn van den Wittenboer

Penningmeester

Ronald Wezeman

Leden

Ludo Pinceel

Loi Burger

Agnes Ovington-de Jong

Teun v.d. Braak

Website

www.wpa-benelux.info

E-mail

info@wpa-benelux.info

Webmaster

Vacature

Hoofdredacteur Nieuwsbrief

Merlijn van den Wittenboer

Leden European Conservation Breeding Group

Ludo Pinceel

Streven Vansteenkiste

Internationale contacten

Steven Vansteenkiste

Veterinaire aspecten

Loi Burger

Ledenaantal

93 leden, waarvan

2 ereleden

6 conservatie leden

26 lid/begunstiger

59 algemene leden

Postadres secretariaat

Fazanerie de Rooie Hoeve

Stoppelveldseweg 1

5473 RR Heeswijk-Dinther

Raad van Advies

R. van Bockstaele

Ir. R. Holsheimer

Prof. Dr. G.M. Dorrestein

P.P. van der Lugt

Uitgave

De Nieuwsbrief WPA wordt 4 keer per jaar uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de WPA-Benelux.

Van het Bestuur

We zijn al weer aardig gewend aan 2006. En met de Jaarvergadering op vrijdag 23 maart en de 26-ste Fazantendag van de WPA-Benelux weet het bestuur maar al te goed wat besturen is.

Afgelopen jaar is er veel energie gestoken om de organisatie op de rails te houden. De positieve reacties die wij hier en daar ontvingen maar vooral ook de grote respons op onze leden enquête leggen wij vooral uit dat er een blijvende behoefte bestond aan een Nederlandstalige WPA.

Ik was dan ook content over de opkomst van de leden in de jaarvergadering van 2006 en met name over hun positieve inbreng. Als bestuur hebben wij in deze jaarvergadering verantwoording afgelegd over wat we gedaan hebben en wat we nog willen gaan doen. Daarbij zullen de uitgangspunten van de WPA als internationale organisatie maar ook uw wensen die u als WPA-lid in de enquête kenbaar heeft gemaakt als leidraad nemen. Daarbij willen wij alles inzichtelijk en transparant uitvoeren. Wij willen dat de WPA-Benelux een organisatie blijft waar men zoals in het verleden, ook internationaal gezien, trots op kan zijn. Het spreekt vanzelf dat wij dat niet alleen kunnen en uw steun daarbij kunnen gebruiken.

Dat kan op de eerste plaats dat u naar buiten allemaal onze ambassadeur bent en mensen informeert over onze activiteiten en hen dan ook nog probeert te verleiden om lid te worden. Daarnaast zijn er verschillende werkgroepen waarin u actief kunt worden. De in 2005 geopende website verdient ook een aparte werkgroep die wij voor het beheer en verdere ontwikkeling graag in 2006 zouden willen instellen.

In 2006 zullen we als WPA en ook u als lid daarvan betrokken worden in 5 conservatie projecten. WPA-Benelux heeft het project rond de Salvadori-fazant geadopteerd om uit te voeren. Ook hier zal menskracht nodig zijn.

Kortom 2006 zal een jaar worden waarin de WPA-Benelux op tal van projecten weer actief zal zijn.

Daarbij willen wij de relatie met de Hanoi Zoo voort zetten met daar opnieuw een project te laten uitvoeren door een van de studenten van het van Hall instituut uit Leeuwarden.

Steven Vansteenkiste, voorzitter WPA-Benelux

Jaarvergadering WPA-Benelux 2006

Op vrijdag 22 maart jl. vond de jaarvergadering van de WPA-Benelux in het vertrouwde Café Restaurant de Wielerbaan te Budel plaats.

Liefst 24 leden bezochten de vergadering en dat was gezien de opkomst van 2005 in Vianen een verbetering van liefst 118% geen slecht resultaat. Naast de gebruikelijke jaarstukken en informatie-uitwisseling ontstond er op het einde een levendige discussie over de deelname van particulieren aan kweekprojecten. In de eerstvolgende nieuwsbrief zullen wij uitgebreid terugkomen met een verslag van deze bijeenkomst.

WPA Fazantendag 2006

Inmiddels hebben zich al 24 deelnemers aangemeld voor de WPA-Benelux Fazantendag 2006. De deelname aan deze fazantendag bedraagt € 20,- voor WPA leden en hun partner en € 30,- voor niet WPA-leden. Dit bedrag is inclusief koffie bij ontvangst, een middaglunch en gratis toegang (normaal € 15,-) tot de Zoo van Antwerpen.

Men kan ook deelnemen aan het avondprogramma met een driegangen diner in het Grand Café PAON ROYAL in de Zoo. De kosten daarvan bedragen € 25,50 per persoon exclusief drankjes en wijn.

U kunt zich aanmelden voor de fazantendag per fax 00 31 (0)413-224103 per telefoon 00 31 (0)413-224102 of per e-mail: info@wpa-benelux.info met vermelding of men wel of niet deelneemt aan het avondprogramma.

Programma Fazantendag 2006 op

Zaterdag 22 april 2006 in de Zoo van Antwerpen

09.30 – 10.00	Ontvangst registratie deelnemers en koffie
10.00 – 10.15	Welkom door Steven Vansteenkiste, voorzitter WPA-BeNeLux, curator vogels Zoo Antwerpen
10.15 – 10.50	projecten van WPA vandaag: John Corder, voorzitter ECBG, lid WPA hoofdbestuur
10.50 – 11.30	Houden en kweken van moeilijke soorten: Piet Kreeft
11.30 – 12.10	Vogels gezond houden: Dr. Francis Vercammen dierenarts Zoo Antwerpen
12.15 – 13.30	Gezamenlijke lunch gelegenheid tot bijpraten
13.30 – 14.10	Rol van dierentuinen en toekomst van het kweken met vogels door Steven Vansteenkiste Curator vogels Zoo Antwerpen
14.15 – 16.15	Geleid bezoek aan de verzamelingen
16.15 – 17.30	Vrij bezoek in het park.

Van de penningmeester

De nieuwe bankrekening WPA-Benelux is als volgt:

Postbank rek. nr.: 1093646 t.n.v. World Pheasant Association Nederland-België
Marienhof 196, 4133 BX Vianen.

Voor Belgische leden is er een bankrekening bij de Fortis Bank, rekening nummer
0012-561446-43 t.n.v. WPA Nederland- België.

De contributie-inning vanaf 1 januari 2006 zal, voor de Nederlandse leden, plaatsvinden met acceptgiro's voor deze nieuwe rekening. Voor incidentele betalingen verzoek ik u om eveneens op de nieuwe rekening te storten.

Schenken aan de WPA

Uw bijdragen aan de WPA-Benelux zijn fiscaal aftrekbaar omdat de WPA als een algemeen nut beogende instelling wordt gezien. Dat komt door de deelname van de WPA aan projecten ter bescherming van de bedreigde diersoorten. Fellowleden en Conservatieleden komen hiervoor vooral in aanmerking.

Deze regeling geldt alleen voor Nederlandse leden. Het komende jaar willen we uitzoeken of voor de Belgische leden ook een dergelijke regeling geldt.

Wie hierover meer wil weten kan contact opnemen met het secretariaat van onze organisatie.

Aviaire Influenza.

De Aviaire influenza heeft de afgelopen maanden de gemoederen in de pluimveewereld weer danig bezig gehouden. Dierentuinen konden in oktober 2005 al hun dieren enten tegen de vogelgriep. Verschillende hebben dat ook meteen gedaan, zoals o.a. Blijdorp en Avifauna, doch niet alle vogels. Het nadeel van geënte vogels is dat deze niet meer zo maar verplaatst kunnen worden. Dat gaat dan met veel papieren en vergunningen gepaard. Op het moment dat de vogelgriep ook in Duitsland en Frankrijk de kop opstak heeft ook de Zoo in Antwerpen en Fazanterie de Rooie Hoeve een deel van de vogels laten enten. Overigens bestand er voor fazanten geen ophok plicht.

Vanaf medio maart konden ook Nederlandse pluimvee liefhebbers gaan enten waarvoor Minister Veerman zich samen met Frankrijk in de EU sterk gemaakt had. Daarom was al jaren geroepen vanuit de pluimveewereld zelf. Toen punt je paaltje kwam bleken er veel nadelen aan te zitten. Voor een aantal zijn de liefhebbers daar ook zelf debet aan. Vanuit de WPA hebben wij al jaren geleden geroepen dat het belangrijk is alle vogels die gekweekt worden te ringen en te registreren. Daar wordt nog onvoldoende invulling aan gegeven.

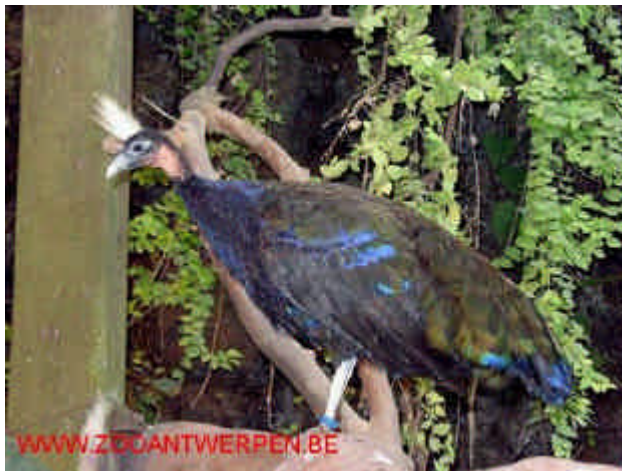
In 2003 was de verwachting al dat de vogelgriep terug zou komen, en men zal er mee moeten leren leven als vogelliefhebber dat daar in de komende jaren behoorlijk wat (ook financiële) consequenties aanzitten. Het lijkt er op dat in deze wereld onvoldoende wordt vooruit gedacht over de toekomst en dat men probeert een brandend huis nog te verzekeren.

Voor zowel WPA als Aviornis ligt hiervoor in 2006 nog een aardige klus te klaren.

Merlijn van den Wittenboer

Kongopauwen in Amerika?!

De pauw zoals wij die kennen van in parken en tuinen, met zijn prachtig verenkleed en zijn indrukwekkende staart komt van nature niet voor in Europa of Amerika maar kent zijn oorsprong in Azië. Voorouders van deze vogels kwamen hier miljoenen jaren geleden wel voor, maar zijn verdwenen als gevolg van (natuurlijke) milieuveranderingen. In al die tijd is het Afrikaanse continent er (tot nu) in geslaagd om een eigen aparte tak (binnen een 'evolutieve boom') te ontwikkelen. Dit heeft geleid tot een unieke soort, de Kongopauw, *Afropavo congensis*. Raar genoeg werd het bestaan van deze soort nog maar relatief recent (begin 20ste eeuw) ontdekt. Nog binnen dezelfde eeuw rees ongerustheid over het voortbestaan van de soort. Dit was één van de redenen om een kweekprogramma hiervoor op poten te zetten. Nu kweekt men de Kongopauw dus in Zoo's wereldwijd (Europa, Amerika en enkele in Japan). Aanvankelijk werd bij de kweek weinig belang gehecht aan genetische aspecten zoals het aantal stamouders van de kweekpopulatie (nu geschat op amper een zestal individuen). Moderne beheersmethoden houden hiermee echter wel sterk rekening en nu wordt er regelmatig overleg gepleegd tussen de betrokken partijen (langs beide kanten van de Atlantische Oceaan). Begin maart 2005 kwamen daartoe de coördinatoren en enkele leden van het Europese (EEP) en Amerikaanse (SSP) kweekprogramma bijeen, in Kansas City (VSA), om de (wereld) toestand van de Kongopauw kweek in gevangenschap te bespreken. Naast Zoo Antwerpen (tevens internationaal stamboekhouder) was Blijdorp (Rotterdam) en de Zoo van Keulen vertegenwoordigd op de meeting als vertegenwoordigers van het EEP. Voor het SSP waren naast de SSP coördinator ook nog een vijftal SSP deelnemende zoo's vertegenwoordigd, en verder vertegenwoordigers van andere instituten die momenteel geen Kongopauwen hebben, maar wel willen starten met de soort.

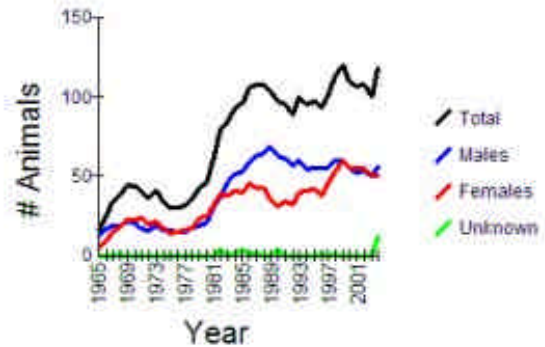
Na het overlopen van de wereld populatie, genetische en demografische evoluties in de populatie, werd de stand van zaken met rapporten van 2003/2004 gegeven. Momenteel zijn er 86 vogels in 16 EEP instituten en 28 in 10 SSP instituten. Verder bleek dat de populatie toeneemt maar ook dat deze groei nog steeds traag gaat en in sommige jaren (b.v. 2003) de populatie zelfs afneemt. Bovendien zijn veel dieren relatief sterk ingeteeld en is, na 40 jaar kweek, 23% van de genetische diversiteit verloren gegaan. Door alle beschikbare vrouwtjes in kweeksituatie

te brengen hopen we deze trend af te zwakken. In het SSP is er nog steeds een groot tekort aan wijfjes en daarom werd afgesproken om vanuit het EEP 0.5 dieren naar de States te sturen 0.3 vanuit Antwerpen en 0.2 vanuit Yokohama (Japan). Dank zij deze input kunnen in alle deelnemende SSP tuinen opnieuw paren gevormd worden (minstens 1 per instituut).

Er kon ook tijd gemaakt worden om de richtlijnen voor het houden en kweken van deze soort verder te verfijnen. De werkversie werd paragraaf per paragraaf overlopen en aanvullingen/ correcties/nuances werden aangebracht. Voor een aantal onderdelen werden afspraken gemaakt voor het verder uitwerken. Tenslotte werd nog over onderzoek gesproken. Naast onderzoek dat lopende is via Zoo Antwerpen (naar de effecten van inteelt op het kweeksucces), zal een Amerikaanse Zoo (Los Angeles) een gedragsonderzoek opstarten met focus op paarbinding, paarband en helpergedrag van jongen bij een volgend legsel.

Tegelijkertijd werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om verschillende lezingen over het reilen en zeilen in Amerikaanse dierentuinen te volgen en natuurlijk om de dierentuin van Kansas City te bezoeken.

Peter Galbusera (assistent stamboekhouder) &
 Steven Vansteenkiste (Internationaal stamboekhouder Kongopauw),
 Center for Research and Conservation,
 Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen,
 Antwerpen, België

Plaatsing Vietnam fazanten

Na onze oproep in de vorige Nieuwsbrief zijn inmiddels bij 3 leden Vietnam fazanten geplaatst. Op dit moment worden nog locaties gezocht voor plaatsing.

Deze locaties zijn:

- Fazanterie de 't Bakkersboschje, G. Kieft te Putten;
- Lou Verton, te Burg Haamstede;
- dr. S. di Cristofaro te Strepy-Bracquegnies.

Inmiddels wordt om deel te nemen name aan het project van de WPA-Benelux een deelname gevraagd van € 270,- per koppel. 50% daarvan gaat naar het WPA-Benelux Vietnam fonds.

Daarmee worden projecten in onder andere de Zoo Hanoi in Vietnam ondersteund. Het overige deel komt ten goede aan de betreffende kweker. Op dit moment zijn nog twee koppels beschikbaar voor liefhebbers die mee willen doen aan het Vietnamproject.

Koppel Vietnamfazanten
 In Fazanterie de Rooie Hoeve

Leden enquête WPA-Benelux

Inleiding

Liefst 34 van de 76 betalende leden hebben het enquêteformulier ingevuld teruggezonden. Dat is een percentage van 45% en dat is voor een dergelijk onderzoek geen slecht resultaat. Hierdoor heeft het bestuur een aardig beeld gekregen wat voor verwachtingen de WPA-leden van onze organisatie hebben. Op basis van deze informatie kan het bestuur binnen de doelstellingen van de WPA en beschikbare menskracht en financiële middelen voor de komende jaren een beleidsplan uitstippelen. Overigens heeft de uitslag van dit onderzoek verrassende zaken opgeleverd zij het dat sommige verwachtingen wel erg hoog zien gezien de middelen waarover we beschikken als organisatie. Het zou goed zijn om dit onderzoek over 5 jaar nog eens te herhalen.

De Cijfers

Particulier of organisatie?		Wat mag de fazantendag kosten?		Welk beheer bij plaatsing vogels	
Particulier	74%	>€25	20%	Alleen eigendom	28%
Organisatie	26%	€25-€50	65%	Alleen in consignatie	2%
		€50<	15%	Beiden	61%
In het bezit van vogels?		Beschikt u over internet		In welke activiteiten v.d. WPA wilt u deelnemen?	
Ja	82%	Ja	76%	EJFG	20%
Nee	18%	Nee	34%	Kraagfazanten	15%
Ieder jaar of om de twee een fazantendag		Bereid vogels te plaatsen van:		Pauwfazanten	3%
Een keer jaar	57%	Goudfazanten 5000	22%	Toerakogroep	3%
Om de twee jaar	43%	Rode kamhoen	22%	Vietnamproject	5%
Het houden van geen Fazantendag in 2005?		Groene Javahoen	20%	Blythfazantenproject	10%
Slecht	6%	Lafayette hoen	26%	Website WPA	6%
Minder goed	9%	Vietnam-fazant	13%	Website EJFG	6%
Goed	59%	Overige	7%	DNA project	3%
Uitstekend	26%	Wat verwacht u van de WPA voor activiteiten?		Stamboek kamhoen	3%
Wat verwacht u op een fazantendag		Fazantendagen	10%	ECBG	3%
Gezelligheid	25%	Nieuwsbrieven	12%	Projec. Vietnam Zoo	1%
Info over projecten	20%	Ledenactiviteiten	15%	Geen deelname	22%
Prakt. informatie	25%	Internat. contacten	14%	Overige*	
Info vanuit werkgr.	10%	Vogelconservatie	15%	Hier werden genoemd	
Hok- of parkbezoek	20%	Raszuiverh. obv Dna	16%	Ledenwerving	4x
		Overige*	18%	Husband. guidelines	12x
				Meer cont. buitenl.	3x

Enkele losse opmerkingen van leden:

1. Tegengaan kruisingen, accent op raszuiverheid, 1x
2. Betere begeleiding projecten en eisen aan deelnemers, 3x
3. Voor fazantendag 2007: Populatiegenetica door Dr. K.Leus/van Putten-Jonkind, 1x
4. Meer aandacht voor Franstalig deel van de WPA-Benelux, 2x
5. Fazanten plaatsen bij liefhebbers die kunnen kweken en niet bij verzamelaars, 1x
6. Fazantendag, 1 jaar aandacht aan werkgroepen, ander jaar aan internat. Contacten, 1x.
7. Meer aandacht voor gezondheidsbegeleiding, 2x

Enkele voorlopige conclusies uit onderzoek.

Uit deze enquête is gebleken dat onderlinge contacten, informatie uitwisseling en gezelligheid hoog scoort. Daarnaast heeft men behoefte aan meer specifieke informatie over het houden van bijzondere soorten.

Het programma van de huidige fazantendag voldoet uitstekend aan de uitgesproken verwachtingen. De keuze om in 2005 geen Fazantendag te houden is in ruime meerderheid ondersteund. Over ieder jaar een fazantendag of om de twee jaar verschillen de meningen met een lichte voorkeur voor ieder jaar. De bereidheid om vogels te plaatsen is groot. Hoewel de Blyth-tragopaan daar niet in meegenomen was werd deze wel enkele keren genoemd. In de volgende Nieuwsbrief komen we daar nog uitvoerig op terug.

Tot slot.

Het bestuur gaat naar aanleiding van deze uitslag zelf een aantal activiteiten mogelijk bijsturen maar zeker ook leden die actief willen worden daarvoor aanspreken. Hierbij willen wij onze leden nog eens hartelijk bedanken voor hun medewerking aan deze enquête die meer als succesvol is verlopen.

Merlijn van den Wittenboer

Agenda

- 21 april 2006 Bijeenkomst European Conservation Breeding Group
- 22 april 2006 Fazantendag Zoo Antwerpen (programma volgt nog).
- 24 juni 2006 Bestuursvergadering WPA-Benelux, Zoo Antwerpen.
- 23 sept. 2006 Bestuursvergadering WPA-Benelux, Zoo Antwerpen.

Gallus varius

Voor zover ons bekend zijn er in het werkgebied van de WPA in het broedseizoen 2006 vier koppels Groene kamhoenders (*Gallus varius*) gehuisvest. Sinds lange tijd is er in 2005 voor het eerst weer gekweekt met deze vogels. Hoewel erg smal om een nieuwe populatie op te bouwen meten we het voorlopig hier mee doen en we zullen in de volgende WPA-nieuwsbrief hierover verder verslag doen.

